

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 146.

Lobte Session.

39te Møde.

Kirsdagen den 20de November Kl. 6 Aften.

(Fortsat.)

S. Sage: Jeg skal ikke gaae ind paa den Undersøgelse, som den ærede sidste Taler indlod sig paa; jeg troer ikke, at Spørgsmaalet her foreligger paa den Maade, at der er Anledning til at undersøge, hvorledes Katholicismen og Protestantismen i kirkelig Henseende staae ligeoverfor og imod hinanden. Jeg vilde ønske, at Forsamlingen her kun vilde betragte denne Sag deels fra det Standpunkt, hvorpaa Grundloven har stillet den, og deels ifølge det Forhold, som der fortiden er mellem Kirken, repræsenteret af Geistligheden, og den lovgivende Forsamling, som her skal beslutte. Jeg opfatter ikke Grundlovens Bestemmelse ganske som den ærede sidste Taler. Det er jo ganske vist, at det i Grundlovens § 3 siges, at den evangelisk-lutheriske Kirke understøttes af Staten som Folkekirke — den understøttes af Staten, men hvorledes understøttes den? Vi have her i Finantsloven en Bestemmelse, hvorefter Staten ganske vist giver et Tilskud til den; det er en Understøttelse, men at man ikke har tænkt sig denne Understøttelse som en Bestemmelse om, at Kirken gif op i Staten, og at Kirkens Indtægter uden videre vare at betragte som Stats-Indtægter, det troer jeg ligger i den Maade, hvorpaa Bestemmelsen er givet, at Folkekirkens Forfatning skal ordnes ved Lov. Der var ganske vist paa den grundlovgivende Forsamling Tale om, at man vilde

tage en udtrykkelig Bestemmelse om, at det Gods, de Indtægter, som Folkekirken havde, var Kirkens Eiendom, som kun maatte anvendes til Kirkens Brug; man skjød denne Bestemmelse ud, men derved afgjorde man ingenlunde Spørgsmaalet om, hvorvidt dette Gods var Kirkens eller Statens. Skulde man have nogen Veiledning til Bedømmelse deraf, vilde jeg snarere sige, at Valgloven har givet os et Fingerpeg i saa Henseende ved udtrykkelig at undtage Tienden som en Skat, der skulde medregnes for at bestemme Valgbarheden — jeg siger ingenlunde, at det er afgjørende, men jeg siger, at naar vi vilde tage Hensyn til Forhandlingerne, da Valgloven blev vedtagen, ville vi snarere komme til det modsatte Resultat af det, her er foresøgt. Men jeg betragter det Spørgsmaal, der her foreligger, nærmest som et Compromis mellem Rigsdagen og Regjeringen. Jeg opfatter Stillingen saaledes: idet Regjeringen har forelagt os et Forslag som dette, og idet man samtidig dermed har forelagt forskjellige vigtige kirkelige Love, saa siger jeg, at det er nødvendigt, at vi, for at gennemføre indgribende Forandringer i de kirkelige Forhold, give Geistligheden, som nærer Frygt, som har Betænkelighed og som gjør mangehaande Modstand mod disse Forandringer, en Betryggelse. Det er muligt, at denne Frygt er ugrundet, at der ingensomhelst Fare er for Kirken, at det vil vise sig, at det er saa langt fra, at Kirken vil miste Noget ved, at man indbrager Indtægterne i Statskassen, at den tværtimod vil vinde derved, og at Staten vil komme til at bidrage yderligere, og at Geistligheden saa langt fra at tabe i sine Indtægter, naar